

Tas Latweeschu draugs.

1842. 24 Dezbr.

52ta lappa.

Stahsts pahre dascheem gohda wihreem, kas tizzibas deht, wissu laizigu gohdu atstahjuschi, tiffuschi nonahweti.

(Weidsama pufte.)

Ohtrajs, ko wedde pee nahwes, bija tas leelskungs Wenzeslaüis Budowa, kas arri no brachtu=draudses bija. Schis bija augsti mahzihts wihrs, 74 gaddus wezs, Feisera Rudolpa laikâ daschêds augstêds ammatêds deenejis, un pehdigi basnizas=teefas peefehdetajs Prahges=pilssehtâ bijis. Breesmas paredsedams, winsch tohs fawejus aiswedde kahdâ drohschâ weetinâ, un nahze weens pats pilssehtâ atpakkali. Winna fiktehrs to jautaja, kapehz ne gribboht famu dshwibu glahbt, un ne palizzis pats arri pee fawejeem? Leelskungs atbildeja: Manna sinnama firds man ne kahwe, to labbu zihnischanu pamest; warr buht, ka tas Kungs gribb, lai es to ar fawahm affinim apsehgeleju. Tê winsch preezigs no krehla pajehlehs, un wehl schohs wahrduhs fazzija: Schê es esmu, mans Deews, darri ar manni, famu kalpu, kâ tew patihk. Wehl tas pats fiktehrs fazzija: tahda walloda isgahjusi, ka juhs, leelskungs, effoht no raisehm nomirris. Us to tas atbildeja: Ko? Es no raisehm nomirris? Ne kad wehl manna firds naw preezigaka bijusi, kâ nu patt, taggad. Redsi, — tâ winsch, ar rohku us bihbeli rahdidams, fazzija, — schi manna paradihse man wehl ne kad tahdus faldus auglus nessufi, kâ nu patt. Es dshwoju un dshwofschu, zil ilgi tas mannam Deewam patiks, un ne weens ne kad to deenu ne peedshwohs, kad tiks fazzihst: Budowa irr no raisehm nomirris.

Starp zitteem apmekletajeem zeetumâ winnam arr' diwi katolu mahzitaji peenahze, kas fazzija: winni gribboht leelamkungam schinnis bailês un behdâs schehlastibu parahdiht. Kad nu leelskungs jautaja, kahda tad ta schehlastiba effoht, ko schee gribboht parahdiht? Têe atbildeja: Mehhs gribbam tam kungam zekku us debbesim rahdiht. Tâ? leelskungs atbildeja, to zekku us debbesim? Ak, to es zaur. Deewa schehlastibu labbi pasihstu! Schee tur pretti fazzija: Leelskungs fewi peewikotees. Ne mas ne, atbildeja leelskungs: manna zerriba dibbinajahs us newiltigeem Deewa wahrdeem. Man zits zeksch us debbesim naw, kâ ween tas, kas irr fazzijis: Es esmu tas zeksch, ta pateesiba un ta dshwiba. Wehl beidsoht leelskungs us teem katolu mahzitajeem fazzija, ja schee eekahrojohht to zekku us muhschigu dshwofschanu mahzitees pasihht, tad winsch teem to skaidri rahdi-

fchoht, lai ween fahdu brihtinu pakawejotees. Bet fchee mette kranstu preekschâ un aïsgahje prohjam. Paschâ maitaschanas deenâ wehl diwi zitti katoku mahjitaji winnu apraudsija, to mihligi usrunnaja un fazzija, fa fchee gribboht winna dwehfeldi isglahbt. Scheem atbildeja Budowa tâ: Mihli tehwi! es wehletu, fa juhs pahf sawas dwehfeles isglahbschanu tâ buhtu pahfleezinati, kâ es pahf sawu. Glawa un pateïkschana lai irr Deewam, kas mannim zaur sawu fwehtu Garru to sinnu dewis, fa es muhschigi esmu isglahbtes! Es sinnu, kam es tizzu. Es sinnu, fa man irr peelikts tas taisnibas krohnis. Ja, atbildeja tee mahjitaji, tas ne peederroht schim; Pahwils tur no fewis pascha ween runnajoht. Ko nu fakkajt, atteize leelskungs, Apustulis Pahwils jau tuhlin peeleef: Ne ween man, bet wissiem, kas winna atspihdeschanu mihlejuschi. Ne wehl dauds wairak rakstu-wahrdeem leelskungs teem parahdija winnu nesinnaschanu, tâ fa abbi diwi nokaunejuschees un sadusmojuschees aïsgahje. — Ihsli preezigs winsch drihs pehz tam uskahpe us to affinsweetu, nonehne zep-puri, glaudeja sawus firmus mattus un fazzija: Redseet, manni firmi matte kahds gohds jums noteef, jums ar to krohni buhs tapf krohneteem, kas teem mohziteem un Kristus deht nokauteem nodohmahts! Pehz scheem wahrdeem winsch pasneedse sawu gohdigu firmu galwu, lai nozehrtoht, kurra tad pehz kahdâ tohrna-gallâ tikke ussprausta pehz skattischanas.

Kad pa starpahm wehl kahdi zitti bij nomaitati, tad tappe tas leelskungs Rapplik atwests. Schis bija firngalwis no 86 gaddeem, kas keisera Rudolpa laikâ un wehl wehltaki sawai tehwu-seminei ar gohdu kalpojis. Us mahjitaju un us zitteem, kas pehz ta nahwes-spreeduma winnu apraudsija, winsch fchohs wahrdus runnaja: Manna nahwe gan preeksch pasaules azzim kauna pilna buhs. Es to zeeschu Deewa patefibas labbad un winsch no schehlastibas manni peenems. Kad sawu nahwes-spreedumu bija noklausijis, tad winna wahja meesa gan fahze trihzeht, bet zaur Deewa schehlastibu ne jutte taggad ne kahdas nahwes-bailes wairs. Sawâ mirschanas-deenâ likke tihru kreflu apwilt, no ta wissu-smalkaka balta audekka, un fazzija us to mahjitaju: Redseet, es taggad kahsu-drahnâs apgehrbjohs. Kad mahjitajs tam atbildeja: Kristus affinhaini taisnibas fwahrki to eekschkigu zilweku jo glihtaki gresno, tad atbildeja deewbihjigs firngalwis: tâ gan irr, bet es taf gribbu, sawam bruhrganam par gohdu, arri no ahra pusses glihti apgehrbtees. Kad nu winnu sawze, lai eetoht, tad winsch atteize: eeksch Deewa-wahrda! Es jau deesgan ilgi esmu gaidijis. Pascha fullaini winnam peepalihdseja no krehsta uszeltees, un lehninahm pawaddija us to teefas-weetu. Us fahjahm gauschi nespehzigs buhdams, un no treppehm nokahpdams, luhdse Deewu kâ behrens, lai jel winnu stiprinatu, fa ne pakrihttoht un saweem eenaidneekem par smeeklu ne tohpohht. Zo bendi arr' bij lizzis luhgt, lai tai paschâ azzumirkli zehrtoht, kad schis zekôs nomettischotees, fa gaididams, no nespehka ne pakrihttoht. Bet tas mihlajs wezzihets us zelkeem tik falihzigs gulleja, fa tas bende ne mas ne eedrohshinajahs zirft. Mahjitajs, to nomannijis, ussawze wezztehwm: zeenigs leelskungs! juhs sawu dwehfeldi Kristum effat nowehlejuschi, tad sneedseet nu winnam arri sawu firmo galwinu pretti, un pazelkeet to prett debbesim. Nu winsch pazehle sawu galwu, zif augsti warredams, un kad tohs wahrdus luhdse:

Rungs Jesus, tawâs rohkâs pawehtu sawu garru, fritte wiina firma galwina pahr sohbinâ afsminni, un tappe pehzak us pilsfehsta wahrteem ussprausta.

Nu wehl weenu leelukungu peeminnesim, kas ar' tad patt tikke nomaitahs. Tas bij Indrikis=Utte Lofs, brahtu=draudses aisstahwetajs un waldischanas=teefas lohjeklis. Wiasch labprahht buhtu to swehtu wakkarinu baudijis, bet brahtu-mahzitateem ne bij brihw pee wiina nahkt; par to nu bij kahdu laiku nofkummis. Tomehr pehz tappe baggatigi eepreezinahs, kad tas Luttera=draudses mahzitateem pee wiina eenahze, wiinu us teefas=weetu pawaddiht. Pilns preeka wiasch no krehlâ uszehlehs, tam fazzija: Ak zil lohti preezajohs, juhs redsedams, juhs Deewa wihrs, ka nu jumis warru isteikt, kas man notizzis. Es schinni krehlâ sehdeju, dsiki nofkummis pahr to, ka swehtu wakkarinu ne dabbuju baudiht, tappehz, ka no muhsu mahzitateem ne weens ne drihksteja pee mannim nahkt. Nofkummis buhdams, pahr to peefnauschohs, un redsi, Pestitajs man parahdijahs sapni un fazzija: "Eai tew peeteek manna schehlastiba! Es tewi darru schelistu ar mannahm affinim." Un man bij, ka liktu wiasch sawas affinis kanni azzumirkli pahr mannu firdi notezzeht, un pamohdees, juttohs sewi gauschi spirdsinatu un lohti eestiprinatu. Pahrleezinahs, ka tas Pestitajs, ka tu manni tâ eepreezinajis un man schehlastibu un grehku peedohschanu dahwinajis. Nu es sinnu, ko tee wahrdi nosihme: Zizzi, tad tu effi ehdis. Nu es ne mas wairs ne bihstohs no nahwes, es mirstu ar preeku. Mans Jesus, kas sapni mannim parahdijahs, ar saweem engeleem jou nahkt mannai dwehselei pretti, to kahsâs west, kur es ar wiinu to jaunu bikkeri, to preeka un lihysmibas bikkeri dferschu muhschibâ. Ja, es sinnu, ka arri schi patte manna nahwe manni no wiina ne schlirs. Tâ wiasch preezigi uskahpe us to affins=altari, fritte peeluhgdams us sawu waigu, un atkal peezehlehs, isgehrbe sawus fwahrkus, nemerthehs zellâs, un isfauze: Tawâs rohkâs, Rungs Jesus! pawehtu sawu dwehselei, apschelohjees pahr manni un usnemim manni muhschigâ gohdibâ! un schehs pehdigus wahrdu runnajohht, tappe wiinam galwa nozirsta.

Ar tahdu paschu preeku, un tâ pat sawu tizzibu un zerribu apleezinadami, nomirre arri tee zitti wissi. Itt ne weens weenigs ne atraddahs, kas gribbedams saw dsihwibu isglahht, no sawas tizzibas buhtu atrictis. — J. L.

Mahziba, ka funtraktus ustaisiht.

Kuntrakti irr diwlahrtigi: woi pirlschanas= jeb pahrdohschanos, woi rentes= jeb nohmas=kuntrakti; un tur wissu wajaga rakstihht eelschâ, ko tee zilweki norunnajuschî, kas to kuntrakti ustaisijuschî. Bet kam pirlschanas= jeb pahrdohschanas=kuntraktis ja=ustaisa, tas lai jel papreeksch padohmu prassa pee gohdiga awlahhta, jo tahds wisslabbaki prattihhs, kas tē ja=leek wehrâ; bet kursch zilweks to ne darra, tas drihs leelâ skahdē warr kluht. Zau tam, kas rentes= jeb nohmas=kuntrakti ustaisa, lohti ja=sargahs, ka sew pascham skahdi ne darra; un teescham gan arri labbaki darrihtu, kad pee awlahhta ectu. Luhl', schē kahds nohmas= jeb rentes=kuntraktis tew par preekschshmi:

"Wehs, kurreu wahrdi tē appahschâ ar muhsu pascham rohkahm stahw raistiti, schodeen scho kuntrakti itt apdohmigi effam norunnajuschî un ustaisijuschî.

I.

1) Indrik Malka, Grohschu fainneeks, dohd to masu kohku-ehku, kas Grohschds pagalmâ, lihds ar to kuchtinu, kas tur blakkam, un ar to masu dahrsu ais ehtas, tam atlaistam saldatam Uhdam Esars us trim gaddeem no weetas us renti; kas buhs no schahs deenas lihds 12tai Dezember-deenai 1845 par 15 rubteem sudr. n. (raksti: par peezpadefmits rubteem sudraba naudas) par gaddu.

2) Das pats Indrik Malka turklaht usnemmahs, scho paschu ehku, un lihds arri to paschu kuchtinu par wissu to laiku, kas peeminnehts, islahpiht, kad waijadsehs, un gahdaht, ka ehka un kuchtinsch tà patt labbi paleef, kahdi taggad irr.

3) Wissu, kas par schahs ehkas un scha kuchtina un dahrsa grunti ja-malka, Indrik Malka arri dohs no sawa pascha makka.

II.

Das atlaists saldatâ Uhdam Esars turpretti apsohla:

1) Ka winsch to nohmas-jeb rentes-naudu, prohti: tohs 15 rubtus sudr. n., ik-gaddus pa diwahm lahgham, weenu pussi tai 12tâ Dezember-deenâ un ohtru pussi tai 12tâ Juhni-deenâ riktigi gribb nomakfahst.

2) Winsch to paschu ehku lihds ar to paschu kuchtinu un dahrsinu, kad nohmas-laiks buhs pa gallam, nohmas-dewesam gohdigi atkal ardohs, un tà patt labbus, kahdus tohs taggad irr dabbujis.

3) Winsch arri galwo par ikkatru skahdi, kas tai paschai ehkai, tam pascham kuh-tinam un tam pascham dahrsam buhru notikkuse, un sohla to islihd-sinaht, kad winnam parahdihs, ka winsch pats woi winna laudis jeb behrni pee ta irr wainigi.

Kad trihs gaddi buhs pagahjuschi, tad schis kuntraktâ wairs ne geldehs, ja abbi wihtri to paschu ne ustaisihs par jaunu. Bet ja lihds tam laikam starp nohmas-deweju un nohmas-nehmeju par to nohmas-naudu kahds strihds zeltos, tad winni pehz likku-meem zittus wihtus islassihs, kas teefneeschu weeta winnu strihdinu ischekirs un is-lihd-sinahs.

Par apstiprinashanu abbi lihds ar saweem leezineekeem, kas us to saluhgti, schim kuntraktim sawus wahrus rakstijuschî appakshâ un sawus seegelus likkuschi blakkam. Grohschu mahjâs, 12tâ Dezember 1842.

Indrik Malka,
Grohschu fainneeks, nohmas-dewejs.
(Seegela weeta.)

Uhdam Esars,
atlaists saldatâ, nohmas-nehmejs.
(Seegela weeta.)

Jurre Sahliht,
Kalps Grohschu mahjâs, leezineeks.
(Seegela weeta.)

Mikkel Salkums,
Sebuhweets Sahlu mahjâs, leezineeks.
(Seegela weeta.)

Tahdi kuntrakti ja-raksta us stempeletu papihru no tahdas wehrtibas, fo tee semmes likkumi nospreesch, un prohti: diwi gabbali, kas weens ohtram gluschi lihdsigi, weens preeksch nohmas-deweja, ohtrâ preeksch nohmas-nehmeja. Ja tahdus kuntraktus pee teefas gribb likt wehl labbaki apstiprinaht, tad leezineeku wis ne waijaga.

C***n.

500 rubli sudr. n. mums preeksch scho sawu lappu drikkeshanas ic. waijaga; lihds schai deenai jau eemakfati 77 rubli un 50 kap. f., un sohliiti 72 rubli f.; zerresam, ka drikketaji mihltigi atlaidihs 100 rubtus f.; ir tad wehl truhktu 250 rubl. un 50 kap. sudr. — Mehs wehl lihds pascham jaunam gaddam us sinnu gaidisim.

Ja kahdam patiktu, pa puss-gaddeem, woi pa weerendel-gaddeem preeksch schahm lappahm eemakfahst, tad mehs arri tà peenentum.

Lihds 23. Dezember pee Rihges irr atnakuschi 1390 fuggi un aisbraufuschi 1367.

Brihw drikkelt. No Wissemes General-gubernementes pusses: Dr. C. E. Napierstky.

31. 32.

Latweefchu drauga

p a w a d d o n s

pee № 51 un 52.

17 un 24 Dezember 1842.

S i n n a s,

ar ewangeliuma mahzifchaneet.

Dhtrais gads.

Diwpaðesmita, beidsama sinna:

kà ar to eet pee Schihdeem Jerusalemè.

Tas praweets Esaijas 27tâ nod. 6 pantâ papreeksch fluddina: Nahkoschâ laikâ faknohs Zehkabs, Israëls salkohs un seedehs, un tee pildihs to semmes wirfu ar augleem!

Kad nu meh's, mihtli lassitaji, ohtru reisi wiffas pafauls puffes effam apstaigajufchi, no Deewa darbeem starp paganeem dširbedami, tad nu atkal pee Israëla laudim nahkam. Tee gan ne dšihwo tahdâ tumfibâ, kà tee pagani, bet tomehr winneem deks preeksch azzim, ka to atnahkufchu Pestitaju ne pasihst. Meh's sinnam, Schihdi tahtu jo tahtu pa pafauli isklidufchi, un wiffur ranga fawu tizzibu turreht. Bet kad tohs eewehrojам, tad drihs nomannam, ka winni ne warr laimigi buht ar fawu tizzibu, jo winneem ta Pestitaja naw, kas winnu tizzibas grunte irr, ta Deewa Dehla, kas tã nahzis, kà winneem bija fohlihts. Woi nu Kristus draudsei gan klahjajs winneem atrautees? Muhfu mihlestitai peekriht, winnus wiffpapreeksch schelohht, jo winni mums ne ween jo klastu, ne kà pagani, un meh's ikdeenas ar winneem fateekam, bet arri muhfu pestifchana no winneem nahkufi. Tomehr winneem par labbu dauds ne darra; eeksch Kristus draudses tiklai rettas beedribas preeksch winnu atgreeschanas irr, un tahm pafchahm ar weenu no jauna pee kristigu lauschu firds durwim jallaudsina, lai wairak beedri nahk pee winnu mihlestitas darba. Meh's weenukahrt eeraddufchi, par nabbaga Schihdeem ne ko behdaht, un ohtrukahrt ar weenu dohmajam, ka pee winneem wifs par welti, un ne warr winnus atgreesst; fchi ta waina! Bet nu gan teefa, ka gruhiti nahk, lihds Schihdam pee firds peetohp, un daudsreis arri tahdi krahpy, ko jau turreja par firdi aisnemteem. Bet Deewa wahrds mums aisleeds tã schaubitees, un mums flaidri un stipri peefauz: »nahkoschâ laikâ faknohs Zehkabs, Israëls salkohs un seedehs, un tee pildihs to semmes wirfu ar augleem! Lai nu lassitaji paschi spreesch, woi schis wahrds taggad fahk notift, kad tiklai schinnt gaddu simtent kristigi prahiti pamohstahs, no teefas pee Schihdeem darbotees, woi ne. Schee notikkumi to rahdihs.

Schihdu missiones beedriba Enlantè 1840tâ gaddâ tahdu sinnu dewusi, ka to gaddu papreeksch 6 paaugufchi Schihdi un 15 behni eeksch tahs basnizas, ko bissapu beedriba tur Londone preeksch Schihdeem ustaisjufi, fwehtu kristibu dabbujufchi; pa wiffam no pascha eesahkuma tur 300 kristiti Schihdi, 102 paaugufchi zilweki un 198 behni, basnizas grahmatâ pee wahrda peeraktiti. Pehrnajà sinna tas peerahdihts, ka bes ne kahdas runnas pehdigôs 20 gaddôs wairak Schihdu kristiti, ne kà no Apustutu laikeem

lihdſ tam. Wahſſemmé dauds augſtas gudribas ſinnataji un tohti zeenati wiheri irr
 Schihdi, ſas atgreesuſchees, un pee augſtahm ſkohlahm mahza. Berliné wairak ká
 700 atgreesſti Schihdi mihtoht; weens mahſitajs tur 80 kriſtijis, un baſnižas teeſa ſinnu
 dohd, ka aſtonós gaddós wiſnu teeſá 326 Schihdi kriſtiti. Schleſijas ſemmes baſni-
 zas teeſa ſluddina, ka tur no 1820ta lihdſ 1837tam gaddam 443 Schihdi Lutteru baſni-
 zás, un wehl 111 Rattolu baſnižás kriſtiti, pa wiſſam 554. Krensbergas baſnižas
 teeſa ſinnu dohd, ka eekſch 26 gaddeem tur 295 Schihdi kriſtiti. Pa wiſſu Pruhſchu
 walſti eekſch 15 gaddeem 1888 Schihdi kriſtiti. Woi tas naw brihnumſ, ka ſtarp
 Iſraelta laudim kriſtiga atſihſchana tá wairojajs? Un arri pee mums Kurſemmé un
 Widſemmé, tápat arri Kreewu ſemmé dauds Schihdi tohp kriſtiti. — Kad nu té wehl
 peenemm klahtu, ka Schihdi ſchinnis gaddós pahleeku to Peſtitaju gaida nahkam, tad
 wehl jo labbas ſekmes warr gaidiht. Senn jau wiſni eedohmajufchi, ka lihdſ 1840tam
 gaddam wiſnu Peſtitajam waijabeja nahkt; un kad tas wehl naw nahzis, tad dauds ſawá
 prahtá ſchaubahs un behdajahs, ka wiſnu zerriba gan wairs ne notikſchoht. Zitti atkal fahk
 dohmaht, ja tas Peſtitajis ſchinni laiká ne nahk, tad wiſnam jau waijaga buht atnahku-
 ſcham. Konſtantinopel pilſſehta kahds rabbineris pee miſſionara nahze, un fajzija:
 wiſch effoht ſkaidri pahſinnis, ka tam Peſtitajam waijaga buht atnahkuſcham. Wiſch
 turklaht teize, ka nu wiſſa wiſna draudſe dohmajoht, ka Jeſus no Nazaretas tas iſtajs
 Peſtitajis, tas Meſſias, irr; bet wiſni to ne drihktohht fajziht. Wehl wiſch tohs wahr-
 dus peelikke: ja wiſnam kahdu weetu usrahditu, fur tizzibas deht naw waijafchana,
 tad wiſch usnemmoht 10,000 Schihduſ tur nowest, ſas wiſſi tizz, ka Jeſus tas Meſ-
 ſias irr. — Lai nu ar to buhtu, ká buhdams, tas tomehr teeſa, ka pee Schihdeem prahti
 taggad mohſtahs, un tas muhs gan warr ſkubbinah, lai ne apniht, pee wiſnu atgree-
 ſchanas darbótees. — Bet kad taggad wiſſas azzis us rihta puſſi ſkattahs, fur leels
 nemeers, Kanaán- un Sihrijas-ſemmes deht, tad grihbam nu arridsan us Jeru-
 ſalemi greeſtees, un redſeht, ſas noteek, lai Deewa walſtiba Schihdeem ſawá tehwu
 ſemmé nahk. Mums preeks buhs dſirdeht, ka paſchós nemeera laikós tas Kungs Zebaot
 it jauki un meerigi fahk ſawu wezzu Zianu atkal par ſawu usnemt.

*
 Mums buhtu dauds kó ſtahſtiht, ká neganti un fajukkuſchi Kanaán-ſemmé gahjis,
 jau kamehr 2000 gaddi. 1832trá gaddá Egipteri to appakſch ſewis dabbuſufchi, pehz
 atkal Turki ar Entenderu paligu wiſnus iſdſinne; té nu wiſſ wehl jo wairak apju-
 zis. — Bet ſcho reiſi mehſ tikkai no teem Schihdeem grihbam ſtahſtiht, ſas tur miht.
 Dauds naw, tikkai kahdi 10 lihdſ 15 tuhktoschi. Wiſni wiſſwairak eekſch Jeruſale-
 mes, Chrones, Tiberijas, un eekſch Saſetes miht, kó ſauz ſwehtas pilſſehtas. Tee
 zitti eedſihwotaji wiſnus par ne kó ne iſturr, Turki par ſunneem ween lamma. Leela
 nabbadſiba pee wiſneem, andeleht ne buht ne andele, un wiſni ne warretu zauri wilk-
 tees, ja eekſch Eiropas pee katras Schihdu ſkohlas durwim preekſch wiſneem dahwa-
 nas ne ſakrahtu. Zaur to wiſni kſgaddós kahduſ 17 tuhktoschus rubbutus dabbu, kó
 iſdalla. Katram Schihdam, ſas tur gaddu mittis, ſawa dalka nahkahs. Bes tam arri
 pulks Schihdu no Eiropas atnahk, zitti grihbedomi ſawá tehwu ſemmé raudaht un Deewu
 luhgt, lai ſchehlaſtibu eemanto, zitti grihbedomi tur mirt un aprakti tapr. Wiſni dohma,
 ka katram rabbinerim tai ſemmé ihpaſcha fatikſchana ar Deewu effoht; ka katras Schihds,
 ſas té mirſt, teeſcham ſwehtigs tohpohht; un ſas zittur mirſt, tam appakſch ſemmes us
 turrent ja ſtaiga, un Zosawata eeleijá augſchamzeliſchana jagaida. Kahds jauneklis

weentreis fazzija: to wünsch teefcham sinnocht, ka winnam grehki peedohti. Kad praaffia, ka wünsch tad to sinnocht, wünsch atbildeja: »kad es fchi semmê feschus fohfus ween mettu, tad man jau grehki peedohti.« — Vehdigôs gaddôs tahdi reisneeki tik beesi wairs ne nahk, kad tur mehris bijis, maife dahrga palikkufi, un semmei meera naw.

Preekſch 4 gaddeem no Skottu semmes wihrus us turreni fuhſija, ſkaidri is ſinnacht, ka tur ar Schihdeem eet. Kad to laffa, ko ſchee redſejufchi, tad ſchee Schih dini noſchehlojami nabbadſini rahdajs. No Safetes wiini tâ raifta: »Sestdeenas wak, karâ wiſſur, fur Schihdi miht, pee katra lohga eljes lukturi eerouga, kas degg. Ne ilgi pehz tam wiſſi us ſawu ſkohlu (jeb baſnizu) eet. Seewiſchki eet us augſchas kohſi, jeb ar behrneem preekſch durwim nomettahs, lai wihri par wiinu dwehſelehm luhds. Do winnas pa wiſſam nemahzitas, un dohma, ka tâ jau waiſaga buht, lai wihri wiſſu preekſch winneem darra. — Mehſ ne fur tahdu firſnigu Deewa kalpoſchanu ne effam redſejufchi. Par diſchu puſſi tur bija wezzi wihri; daudſeem wiſſi panti no wez zuma drebbeja, un firmi matti, pahr iſkaltuſcheem waigeem kahre. Bet wiini tik firſnigi ſawas luhgſchanas ſkattija, ka mums it ſirdi aismehme. Zit ween ſpehdami, wiſſi gan daſchadi greeſchotees, gan baſi jekohht un nolaiſchoht, rahdija, ka pateefi gribbeja Deewu peeluhgt. Zitti luhgdami, abbas rohkas pahr galwu zehle, zitti rohkas kohpâ fitte, jeb ka ſamiffuſchi luhdſeji rohkas greefe. Atkal zitti wiſſu meefu lohziya, galwu doſchadi grohſija, un neganti pee kruhtim ſittahs. Daudſ no waiga tahdi rahdijahs, it ka grib boſchi ar Deewu teefatees un rahtees, jeb us Deewu fazzijt: »kapehz gawejam mehſ, un tu to ne uſluhko? Kapehz mehrdejam mehſ ſewis, un tu ne gribbi to ſinnacht?« (Eſaijaſa gr. 58 nod. 3 p.) — Zitteem wehl wairak degge luhgtees, tee wehl palikke, un wehl puſſſtundu luhdsahs, gan pee ſemmes ſteepdamees, zit ween ſpehje, gan uſlehdami un prett ſeenu dauſidamees tik dikti, ka mehſ papreekſch dohmajam, ka wiini ahrâprahta palikkufchi. Kad to deewakalpoſchanu beidſe, wiini bija pa wiſ ſam nogurrufchi.« — Zit aplam Schihdi ſchehlojahs! Winneem tahdas luhgſchanas, ko daudſ fakka; fur dſeedataji weenus wahrduſ dſeeda, un draudſe ar weenu ſtarpâ runna, brehkdami: »tê mehſ weentuli feſſcham raudadami!« — Par Ciropa ſemmes Schihdeem ſchee daudſ jo gohdigi. Wiini pateefi to Veſtitaju gaida nahkam, un ar weenu ſtipraki gaida. Vehz wezzas tehwu wiſſes gan kohſchi gehrbuſchees, wiini daudſ labbaki iſſkattahs, ne ka tee nelaimigi Araberi. Labpraht wiini par tizzibas leetahm runna, un ne par ſmeekli, bet no teefas, un miſſionareem naw gruhti ar winneem labbi fatikt, jo wiini tohs par draugeem turr. Tapehz paſchâ Schihdu tehwiſchka, miſſionareem ne buht naw neaugligs tihrumſ kohpjams.

Pafchâ Jeruſalemê kahdi 7000 Schihdi miht, kam 6 ſkohlas (jeb baſnizas) un 36 weetas, fur Deewa wahrduſ preekſchâ laffa. Tur nu miſſionari no daſchahm beedribahm miht. Tikka 1834tâ gaddâ winneem wehleja, ar ſawejeem tur nomettees un bes ballehm mahjoht ar waldibas ſianu un wehleſchanu. Preekſch tam wiini tikka drihſſteja pa rettam us pilſſeſtu nahkt un ſemmi apſtaigaht, un ja daudſ, kahdas graf, matas ka fehklas graudiuſ iſdallihht. Vehz tam Entenderu miſſiones beedriba preekſch Schihdeem to miſſionari Nikolaiſonu us Jeruſalemi fuhſija. Tas jau papreekſch bija lohti puhlejees garr auſtruma ſemmes Schihdeem. Winnam wehl aminata beedri palſat nahze, wiſſwairak tahdi, kas paſchi Schihdi no dſimtas. Schihdi tohs par draugeem turr, ka pirmit fazzijam, jo ſchee ar winneem gohdigi un mihligi fateek, un to

winni pee zitta ne weena naw radduschi. Za labbad winni labpraht reds, kad tohs apmekle; arri paschi pee missionareem nahk, bet ta labbad winneem kristiga tizziba wehl ne tihk. Jo augstajs rabbineris itt bahrgi wakte, ka Schihdi fawu tizzibu ne atstahj, un tulihht tahdus no draudsibas isflehs, no kam mas dohma, ka winni naw ustizzami. Tahdeem arri tulihht tahs dahwanas atrauj, un bads rohka. Bet pee tam missionari paschi winneem draugi paleek, wiffwairak zaur to, kad winni tohs nabbagus par welti ahriste, un to reis, kad tur semme trihzeja, un dauds nelaimigi palikke, winnus mihligi schehlojuschi.

Schi jauna Schihdu missione jau daschus jaukus anglus neffusi. Weens preeka auglis tas irr, ka taggad tur us Zianas kalnu pirmu ewangeliuma basnizu buhwe. Lihds schim Schihdeem kristiga tizziba pahleeku prettim bija tapeh3, kad tahs pusses kristiti, Kattoli un Greckeri un Armenijeri, pahleeku un us pa wiffam nelabbu wihs bildes zeena. Ne kur ne dabuja redseht skaidru Deewa kalposchanu, un Deewa wahrda mahzichanu. Tad nu Nikolajons eezerrejahs, us mahjahm rakstihht un luhgtees, lai naudu samett, ewangeliuma basnizu ustaisiht. Missiones draugi wiffas semmes us ihfu brihdi tik dauds naudas samette, ka ar waldbibas wehlechanu warreja plazzi nopirkt pascha Zianas kalna, prett to weetu, kur Dahwida pille bijust. Za basniza nu tohp buhweta; Deewa kalposchanu tamehr jau eeksch luhgshanas namma turr, un ta ta skaidra ewangeliuma mahziba tur nu Deewa pateesibu, wisseem dsirdoht, pasluddina. Lai tur tas praweescha wahrds wiffzauri noteek, ko Esaijas fakka (2 nod. 2 un 3 p.): »Un tas notiks pastara laika, tad buhs tas kalns ta Deewa namma stripinahts us to kalnu wirsgallu, un taps pahr teem pakalneem paaugstinahhts, un wiffi pagani us winnu tezzehs. Un dauds tautas ees un fazzih3: eima, kahpsim us ta Kunga kalnu, us to nammu ta Jehkaba Deewa, ka winsch mums mahza fawus zekus, un ka meh3 staigahht warram winna tekkas; jo no Zianas isees ta mahziba, un ta Kunga wahrds no Jerusalemes.«

Bet schee missionari to reisi ne ween nedsihwus alminus preeksch redsamas ehkas fanesse, bet arri dsihwus grutes alminus tahs draudsibinas no Zuhdu tizzigeem fassaffija. Tas gan wehra leekams un par preeku irr, jo schee gan tee pirmi Schihdi buhs, kas te kristiti, kamehr Jerusalemes ispohtita. Kad missionars Pihriz 1838ta gadda pa waffaru atnahze, winsch daschadi ar teem mahziteem Schihdeem runnaja, un weenreis winnu skohlâ, wisseem dsirdoht, strihdejahs par tizzibu. No tam nu gan tas nahze, ka eeksch skohlâhm sluddinaja, ja kahds Schihds ar winnu eelaidisees, tad to no tahs draudsibas isflehs. Bet weens rabbineris, wahrda Jahseps, kam skaidrs prahts un deewabihjiga firds bija, zaur tahm farunnaschanahm bija atsinnis, ka wiffu fawu muhschu apmahnihts bijis, un pateesibu ne pasinnis. Winsch Pihrizu apmekleja, ar winnu sadraudsejahs, un praweeschu rakstus apzerredams lassija. Schihdi winnu driht ta eenihde, ka ne bija wairs drohschiba, fawâ namma stahweht. Tapeh3 winsch pa nastim pee Pihrija gulleja. Tur nu fazzija, ka ne warroht wairs kluffu palikt, jo winsch ne spehjus darriht, ka Schihdu namma tehwan waijagoht. Prohti: ik festdeenas walkara wisseem Schihdeem waijaga Deewam pateekt, ka Deews winneem effoht pawehlejis scho un to darriht, ko Deews ne buht naw pawehlejis fawâ wahrda, bet ko wezzi rabbineri sadohmajusch. Tas jau effoht grehks, un grehku winsch ne darrischoht. Winsch to ar skaidreem wahrdeem Schihdeem fazzija; un nu leels raibums zehlahs Jerusalemê. Ar leelu rabbineri fanahkdams, winsch fawu tizzibu drohschi apleezinaja, un pee

tam missionari arri waku dabbusa, flaidri un stipri no Kristus leezibu doht. — Nu Zafsepa seewu tulht no winnas wihra atschihre, un pehz pahru deenahm ar zittu fa-
laulaja; tas winnam gan firdi fahpeja. Arri no Schihdu draudses winnu isflehdse,
un tahs dahwanas wairs ne dewe, kas no tahtahm semmehm nahf. Ramehr nu winsch
par wissu to firdi wehl behdajahs, pasihstami wihti un feewas ar saweem behrneem pee
winna nahje un fazzija, lai winsch labbaki nasi kampjoht un sewi noduroht, lihds winsch
ta darroht. Kad winsch likfchoht eeksch Jerusalemes kristitees, ta drasteti Schihdi driht
to naudu atraufchoht, un scheem buhshoht badda jamirft. — Bet winsch teem ne pa-
dewahs, un winni to ween istaisija, ka winsch fohlija, no Jerusalemes atstahf, un likt
kristitees Konstantinopelè.

Bet nu arri rahdjahs, ka no ta laika wiffi Schihdi missionarus buhtu atstahju-
fchi, un wairs ne pahrnahs. Pihriz pats ne ko labbu wairs ne gaidija. Wehl zer-
reja, kad jauni missionari nahs, un weens buhs, kas Schihdus mahf ahrsteht, tad lab-
baki eefchoht. Un rikfigi ta bija. Weens ahrste, wahrda Gerstmann, ar zitteem mis-
sionareem atnahje. To brihdi tur bija mehris usnahjis, un nabbaga Schihdeem ne
paliga, ne sahlu gaddijahs. Ar leelu pateizibu un ar affarahm winni to paligu peenehme,
ko fohlija, un pa pulkeem preeksch Gerstmannu durwim fanahje sahlu luhgtees. Pih-
riz winnam wissur lihds gahje pee flimmeem, un wiffas firdis missionareem driht
atwehrahs, jo tahs sahles pateesi lihdsjeja. Nu Kristus tizzibu sahje zeenahf, un dauds
paschi mellesja par tizzibu farunnatees. Tas Kungs dascham atwehre firdi, un zits pehz
zitta nahje pee missionareem mahzitees. Daschi, ka Nikodemus, par nakti nahje, bihdas
mees no Schihdeem. Ar to pamohstichanu brihnischkigi pee dascheem gahje. Diwi
rabbineri, fluffam preeksch sewis grihbedami to pateesibu isdibbinahf, weenreis kohpa
fehdeja istaba, un jaunu testamenti laffija. Te zits rabbineris, wahrda Ahbraams, win-
neem usnahje. Labs draugs buhdams, winsch pa wiffam grihbeja tahs grahmatas flat-
titees, ko schee flehpe. Swehti fohlija to ne weenam ne teikt. Nu winni tam jaunu
testamenti rahdija, un masu grahmatu, ko »tahs wezzas tekfas« fauz, un fazzija, ka Kri-
stus tizzigeem taisniba effoht. — Schis ka traks uslehje, beedinaja tohs, ka Zafsepam
gahjis, un fazzija, lai sewi un sawejus ne pohsta. Bet winni atbildeja, ka ne warr
pateesiba leegtees, lai eet, ka eedams, un winsch pats to par pateesu atsihshoht, ja
tikka us missiones nammu grihbhoht lihds eet. Schis bija it drohsch, ka us wissu war-
rehs atbildeht, un sawu tizzibu pahrstahweht, un tulht gahje lihds. Nu weens pa-
preeksch gahje, missionarus apsinnoht, un ohtrs Ahbraamu nowedde. Tur nu wissu zaur
ar Pihrizu isrunnaja; un eeksch diwi stundahm rabbi Ahbraams bija atsinnis, kas pa-
teesiba irr. Lihds tumschai nakti wehl runnaja, kahda pateesiga Kristus tizziba irr, un
kas tad gan buhs, kad winsch to Schihdeem fazzihis. Tumsa wiffi trihs mahjas gahje,
tee diwi preezas affaras raudadami, kad winna labba drauga dwehfele bija glahbta, jo
tas fohlija no pascha rihta eet pee missionareem mahzitees. Bet Schihdi bija spijonus
pee Pihrija namma likkuschi, un zaur teem tas driht isnahje. Te nu bija leelas bailles,
jo winni wehl ne bija tik stipri garrà palikkuschi, ka spehje tik ahtri wissu Schihdu
eenaidu usneemt nest. Kad winneem usstahje, tad Ahbraams un wehl ohtrs preeksch
Schihdeem ka jeb ka aissildinajahs, un kahdu laiku wairs ne nahje pee missionareem.
Bet ta pateesiba, ko winni bija atsinnuschi, tik driht ne apstahpe. Kad pirmas nobih-
les bija pahrgahjuschas, Ahbraams us Konstantinopeli dewahs, sawas laizigas waijadsu-
bas tur istaisiht, un tee diwi weenreis par neddetu atkal sahje pee Pihrija nahft mah-

zitees. — Pehz, no winneem ta sinna nahkufi, ka winni gaibija, lihds Ughraäms pahre
nahks, un tad gribbeja drohfschi sawu tizzibu apleezinacht. To arri darrijufchi. Wiffi
trihz irr seewas wihri, un pee Schihdeem augsti zeenacht gohda wihri.

Pa tam zits rabbineris, no Poshu semmes atnahzis, Simeäns wahrda, tas pirm-
neeks tappe, fo Jerusalemê kristija lihds ar seewu 4 gaddu wezzu dehlu, un 14 gaddu
wezzu meitu. Tas notikke 14tâ April m. d. 1839. Seewa un meita bija no Wahz-
semmes, tapehz winnus ne ebreiski, bet wahziffi kristija. Tomehr tas swehts darbs
arri tahs puffes kristiteem zilwekeem firdi eespeedahs, kas beesi bija fanahkufchi, jeb-
schu ne weenu wahrdu ne fapratte. Missionareem tas swehtajs brihdis dñilli firdi ee-
speedees, kad pehz til ilga laika eefsch tahs wezzas pilssehtas atkal pirmajs no Israeta
dsimmuma Kristum eestahdihets tappe. Winsch lihds ar fawejeem wehl ar weenu goh-
digi un kristigi usweddahs. Paschu pehz ar bihbelehem un swehtahm grahmatinahm pa
Kanaäna-semmi apfahrt fuhrija, un tahs sinna, fo winsch pahrsuhra, rahda, ka winsch
stipri pehz tizzibas dsennahs, to zitteem fluddinadams. Arri winna seewai ruh, Schihdu
seewas pee kristigas atsihschanas pamohdinacht. Pahru neddelu pehz tam jauns wihrs
kristihets tappa, wahrda Pahwils Heimans Sternschus, to Pihrizis us Beirut pilssehtu
lihds nehme, dohmadams winnu us Londoni fuhriht, fur winnam huhs ammatu mahzitees.

*
Zai paschâ gaddâ, kad schohs pirmneekus kristija, tur wehl labbi us preekschu gahje.
Wehl weens Schihds ar sawu seewu nahze, to ewangeliuma mahzibu ebreiski un wah-
ziffi klaufitees, un us gadda gallu pilnigu kristigu mahzibu luhdsahs. Kad winneem
kahdâ wezzâ nammâ warreja ruhmi doht, tad arri ta seewa, ar Simeäna seewu kohpâ
buhdama, warreja jo pilnigi no tahs eemahzitees. Winna brangi weddahs ar sawas
fahrtas feewischkahm fatikt un tahs mohdinacht, ka winnas par sawu dwehfeli fahf ruh-
peht. Zaur to winna pee missiones leels paligs irr, un fur ween eet, tur Schihdenes
pee winnas nahk. — Wehl weens Schihds arri Kristus tizzibas pateesibu jau atsin-
nis, bet wehl ne drihst to apleezinacht, jo winnam wehl naw sinnams, kahdu spehku
ewangeliums zilwekam eedohd. Un dauds finti Schihdi pilssehtâ un us semmehm wiffi
apfahrt, ja ne wairak, tatschu irr dñirdejufchi, ka swehti raksti skaidri rahda, ka Jesus
irr tas Kristus, ta dñihwa Deewa Dehls.

Gaddu apfahrt kahds nabbaga, weenteesigs Schihdinsch ir Gerstmannu, ir Pih-
rizu bija apdeenejis, un basnizâ un mahjâs mahzibu dsirdejis. Arri tas pehz kristi-
bas ilgojahs, bet kad winsch mulktis, kam gruhra fapraschana, tad missionari tik aheri
to ne darrija. Bet fahzis wahrgt, winsch dikti luhdse, lai ka mirreju winnu pee Kri-
stus draudses peenemm, pirms schi pafaula jarastahj. Tad nu to weenu paschu mah-
zija, un fohllja us leelbeenu kristiht.

Missionars Nikolaisons raksta 31mâ Dezember m. d. 1839 gaddâ: »E nu
redsat, fo tas Kungs schinni gaddâ zaur mums padarrjis. Mums taggad 13 draudses
lohjekli, un wehl kahdi pa rettam nahk basnizâ, muhsu spreddikus klaufiht. Scho gadd'
5 kristiti, un 8 mahjami, fo gar nahkofschâ gaddâ kristihz. Mehs ikdeenâs ebreiski
Deewa kalpofchanu turrâ, un swehtdeenâ bes tam zittâs wallodâs.«

*
Bet es nu wehl ne warru lassitajeem tahs pehdigas preezas-sinna no schi 1842tra
gadda aisturreht, un tadeht wehl schohs wahrdu peeleeku. Tas praweets Esaijas no
Deewa puffes Jerusalemel fohla: (60 uod. 10 p.) »Swehchi uszels tamus muh-

rus, un wirru kchniri tew kalpohs, jo eeksch mannas dusmibas esmu es
 temi sittis, bet zaur sawu labbu praktu esmu es pahr tew apshehlojees. —
 Schis sohlchts wahrds nu arri zaur kristigu kchniru un Kristus mihletaju paligu no-
 reek, un prohti: no muhsu ewangeliuma tizzigeem, un preeksch skaidras ewangeliuma
 mahzibas Jerusalemé. Ealanté, kur ta patti ewangeliuma mahziba, ká pee mums, bet
 sawada basnizas waldischana appaksch biskapeem, Schihdu draugi senn wehlejahs, lai
 tabdu augstu basnizungu eeksch Jerusalemes eetaisa, pee ka ewangeliuma tizzigi at-
 spaidu dabbu, un Schihdi to skaidru tizzibu warr mahzitees. Pruhfschu deewabihjigs
 kchninsch to dabbuyis sinnah, un pats pehrn ruddeni us Ealanti brauzis, no kchni-
 nenes par dischu kuhmi luhgts pee wirras pirmdsummuscha debla, ar saweem augsteem
 mahzitajeem padohmu spreedis, ar Ealantes kchnineni un biskapeem sabeedrojahs, to
 istaisiht, ka Turki wehle, lai Jerusalemé us Zianas kalnu ewangeliuma basnizu zelt,
 un biskaps no Ealantes nahk, sawas semmes un Wahzsemmes Luttera draudses lohze-
 kkeem par dwehseles gannu, un rauga, to wez un wezzu kristigu draudsi no apgrait-
 teem (tas irr: no Schihdeem) tur atkal eezelt. Turku waldbiba ar meeru bija, Pruhfschu
 kchninsch pussi naudas, ko waijaga, no sewis dewe, us jau weens augsti mahzichts kungs,
 pats Schihds no dsimtas, wahrda Aleksanders, irr par biskapu eefwehtichts, un us
 Jerusalemi brauzis. Tur wirru ar leelu gohdu fagaidijuschi; winsch tai jaunai bas-
 nizai, ko tam Apustulam Jehkaban, kas Jerusalemé palikke, par peeminuu, fwehta
 Jehkaba basnizu sawz, gruntes alminu fwehtijis, un weenu Wahzu missionari, wahrda
 Mihleisen, 17ra April m. d. par basnizungu eefwehtijis. Ealanté pulks deewabihjigu
 zilweku naudu samettuschi un wehl samett, to wissu istaisiht, un kad Pruhfschu kchninsch
 sawus appakschneekus apsinnoja, lai ar labbu praktu dahwanas samett, ka warr sim-
 neeku nammu preeksch ewangeliuma tizzigeem, un to basnizu Jerusalemé ustaisiht; tad
 to mihli klausija. Pirmds leeldeenas fwehtkds eeksch wissahm Luttera basnijahm Pruh-
 fschu semme preeksch tam dahwanas salaffija, un effoht gan drihs 50 tuhstoschi Pruh-
 fschu dahlderu fanakuschi! — Da tam missionari Jerusalemé, ar sawu jaunu biskapu
 brangi fatikdami, drohschi strahda, un sawa luhgschanas nammâ ikristkds pulksten 7
 ebreiski, un wakkardkds pulksten 5 enlisti, fwehtdeenâs 11kds enlisti, 3jds wahziski, un
 7kds no wakkara atkal enlisti Deewa kalposchanu turr. 25 tizzigas dwehseles no Juh-
 deem, 5 no paganeem, irr ta draudse; wehl finnepa graudam lihdsiga, kam lai Deews
 palihds leelam un kuplam isaugt.

Mihli lassitaji! Kad mehs wissu to dsirscham, woi tad wehl fazzisim, ka Schihdus
 ne warr atgreest? Kad ta mihla Ziana muhsu laikds td atmohstahs, woi firds mums
 par to fwehti ne preezajahs? Wezds laikds kristigas tautas daudsfreis raudsiuschas,
 Jerusalemes-pilssehtu ar farra spehku netizzigeem atnemt un pahrlleku dauds affinis reisu
 reisahm tur kareofchanâ isleetas. Dauds jaulaka taggad ta garriga kareofchana irr, kas
 zilwekus ne nokauj, bet atdsihwina. Arri schinnis laikds tur wehl naw pastahwigs
 meers, un ne warr sinnah, kam heidsiht schi pilssehta par peederrigu paliks. Bet
 famehr zilweki tahs semmes un to kauschu deht strihdejahs un dausahs, tas deb-
 besu Kungs tahs firdis eemanto. See bahrgi zilweku walbineeki tur negantu truhkumu
 un behdibu paraisijuschi, un zilwekus appaksch kahjahm minnuschi. Kâ tee aspirigs,
 kad tam ihstam Kungam padohsees, no ka Deewa fwehtajs wahrds fakka: (Esaijasa
 gr. 40 nod. 11 p.) »Winsch gannih sawu gannamu pulku, kâ weens gans,
 winsch sapulzinahs tohs jehrus sawas rohkâs un nessih sawa flehpt, un

weddihs weeglinam tahs gruhtas awju mahtes.« — Uk lai jelle drihs wiffi
semmes galli muhsu Deewa pestifchanu reds!

Whelejeet Jerusalemei meeru! Lai labbi klahjabs teem, kas tewi mible!
(Dahwida 122 dseefmâ, 6 p.) Amen. 25.

E i h d s i b a s.

6.

Zeefs gan, mihti lassitaji, ka wezz-wezzôs laikôs tee praweeschi irr fluddinajufchi tahs
dus laikus nahkam, kur meers buhschoht zilweku starpâ; fewifchki Esaijas (11, 6—8)
fakka pa lihdsibahm tâ: »wilki mahjohs-pee jehreem, un pardels apgulfschees pee ahfscha;
tefsch un jauns lauwa un barrojami lohpi kuhf kôhpâ, un mas puisens tohs dsihs; gohwis
un lahfschu mahtes kuhf kôhpâ gannôs un winnu behrni gulfees kôhpâ, un lauwa ehdihs
falmus kâ wehffis; un sihdams behrns preezafees pee ohdses zauruma, un weens no pup
pas atfehirts bahsihs sawu rohku puhka allâ.« — Turklahf praweeschi flaidri sihmejahs
us to, ka wifs tas notifschchoht ta nahkofcha pestitaja laikôs; bet juhs, Kristus draudsê dsihs
wodami, laikam brishnojeetees, ka tas wehl ne effoht notizzis, ko tee Deewa wihri pasluddina
jufchi; jo juhs paschi wehl dauds nemeera un kibdas pasaulê redsejufchi, — warr buht, ir
peedsihwojufchi. — Ne brishnojeetees pah to behdu karstumu, bet zihnidamees kahrđinascha
nahm pretti, peeminneet labbaki, ko pats juhfu pestitajs fazzijis, ka kalps ne effoht leelaks pah
sawu kungu; jo tik tad panahfseet to meeru, pah ko praweeschi fluddina, — to augstu mantu,
ko tik ween tas zilweks dabdu, kas jau pa reisi pehz Kristus mahzibahm zihnijees (2 Tim. 2,
5), — to algu, kas teem tizzigeem fohlita; — un us tahdu wihfi schee eefsch Kristus arri
mannihs, ka Deews teescham darra un leef notift, ko winsch wezzôs laikôs fohlijis. 36.

Dseefma us seentas swehtkeem.

(Sawâ meldijê.)

Preezajees!

Preezajees, dwehfel, pah to swehtu laimi,
Ko tew wehsta Deews zaur debbes faimi;

Klauf, kâ lihgsnojahs engeli,

Un fluddina mums preezigi:

»Meers, meers wirs semmes,

No paschas augstas debbes

Tas meera leelkungs nahf,

Un pee jums dsihwoht fahf.«

Alleluja! alleluja!

Tas meera leelkungs Jesus Krist'

Nahf pee mums semmes laudim mist;

Winsch mums tohs juhgu atraisa,

Kas dwehfeles famaitaja.

Alleluja! alleluja!

Lihgsnojees!

Lihgsnojees, zilweks, pah to augstu gohdu,

Ko Deews tew darra, deldebams to fohdu,

Ko tawi grehki nopelna!

Uk leela irr schi laipniba!

Gohds, gohds un teifchan'

Lai muhschu muhscham flann

Tam debbes-kehniham

Un meera leelkungam!

Alleluja! alleluja!

Kad Jesus nahze pasaulê,

Ta behdu-nakts tad pasudde,

Eefsch turras pasaul' maldijahs,

Un muhsu tehwi allojahs,

Alleluja! alleluja!

Nu katriš juht,

Kas tas irr: zilweks buht!

Jesus pats ar brahlu-faiti

Muhs weenoja, — to niknu kaiti,

To eenaidu, isdelbeja,

Un prahtu mums apgaismoja.

Alleluja! alleluja!

Lai nu kâ brahli dsihwojam

Un Jesus gaismu mihtojam;

Tad sawâ laikâ preezigi

Nodseedasim tur debbes!

Alleluja! alleluja!

7.